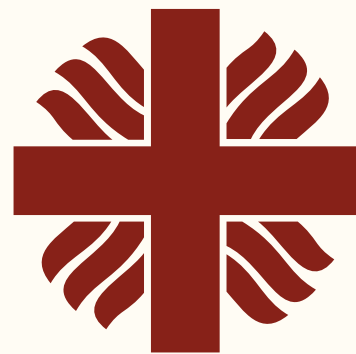

ENORME BEHOV FOR NØDHJELP TIL JUL

Må lære seg
å leve i krig

Håp i Det
hellige land

Veileder med
empati og omtanke

Håp i en dyster tid

For kristne over hele kloden er adventstiden inngangen til en høytid som feirer at håpet ble født inn i verden. Ved høytidens utgang venter dessuten et nytt år, som representerer «blanke ark» og nye muligheter.

De siste årene har det imidlertid blitt vanskeligere å beholde troen på at verden beveger seg i riktig retning, og at det nye året vil bli bedre enn det forrige.

Troen på fred er blitt svekket fordi krig er et stadig oftere anvendt redskap i statslederes verktøykasse. Tilliten til at demokratiske institusjoner er robuste nok til å motstå angrep fra autoritære krefter blir ustanselig utfordret. Enorme bistandskutt fra vestlige land svekker håpet om at solidaritet og nestekjærlighet kan trumfe selviskhet.

I slike tider er det lett å gi seg hen til håpløsheten, men håp er ikke fravær av motgang. Håp er standhaftighet. Evnen og viljen til å fortsette å kjempe for det gode – mot sult, mot krig, mot urettferdighet og for en bedre verden – selv når det fremstår som håpløst. Denne standhaftigheten finner man utallige eksempler på i den globale Caritas-bevegelsen.

Blant annet i Gaza, hvor de siste to årene har vært et eneste langt mareritt. Samtidig som Caritas-ansatte har kjempet for å berge liv, har noen av dem mistet sitt eget. En av dem er Viola, en laboratoretekniker ved en av Caritas' helseklinikker i Gaza by, som

ble drept, sammen med sin mann og sønn, da kirken de befant seg i ble bombet.

Innsatsen kvinner og menn i Caritas-uniform gjør i Gaza er ikke bare imponerende. Det er legemliggjøringen av standhaftighet og trassig håp.

I Uganda, der både lokalbefolkning og flyktninger kjemper for verdige liv, har Caritas-prosjekter gitt folk forutsetningene til å forbedre sin egen hverdag. Bistanden har gjort det mulig å skape et overskudd som kan brukes til ytterligere investeringer, inkludert skolegang for barna.

I Ukraina arbeider Caritas blant annet med å forsyne befolkningen i frontnære strøk med rent vann. Det er gått elleve år siden krigen brøt ut, og snart fire år siden fullskalainvasjonen begynte. Ingen fred er i sikte, men de ukrainske Caritas-ansatte gir ikke opp. Da bør heller ikke vi gjøre det.

La oss inspireres av dem til å velge håp når vi tenner adventslysene i år. Ikke som trøst, men i trass. For i en verden som virker å gå fra vondt til verre, er det bare standhaftig håp som har kraft til å snu utviklingen i nestekjærlig retning.

Ingrid Rosendorf Joys,
generalsekretær

Caritas Info

UTGIVER

Caritas Norge

ANSVARLIG REDAKTØR

Alexander Golding

REDAKSJONEN

Frøde Nordahl (redaktør) Anette Skomsøy, Hans Olav Arnesen, Amalie Berger og Birgit Vartdal

FORSIDEFOTO

Caritas-Spes Ukraine

OPPLAG

5 400

DESIGN

Ravnbo design [ravnbo.com]

TRYKK

Mediehuset Andvord AS

Caritas Norge er godkjent av Innsamlingskontrollen, som kontrollerer at Caritas følger alle regler for god innsamlingsskikk for ideelle organisasjoner.

Caritas Info trykkes på et svanemerket trykkeri som følger strenge miljøkrav til papir, kjemikalier, avfall og øvrig trykkeprosess.

Redaksjonen ble avsluttet 16. oktober

Kommentarer eller innspill til redaksjonen?

Send e-post til caritas@caritas.no

Caritas
Norge

BESØKSADRESSE

Caritas Norge
Storgata 38, 0182 Oslo

POSTADRESSE

Caritas Norge
Postboks 9277 Grønland, 0134 Oslo

KONTAKTINFORMASJON

caritas@caritas.no
www.caritas.no
Tlf. 23 33 43 60

Gavekonto: 8200 01 93433

Vipps: 12135

#2-2025

UKRAINA:

Må lære seg å leve i krig

Veileder med empati
og omtanke

UKRAINA:

«Barnelatteren reddet oss
fra frykten»

UGANDA:

Kjøkkenhager gir mat og håp

Nytt fra Caritas

MIDTØSTEN:

Er det håp for de
kristne i Det hellige land?

Adventrefleksjon

Må lære seg å leve med krig

Mens ukrainerne flykter fra krigen, gjør Melissa Søvik det motsatte. Med base i Kyiv, er hun ny regional representant for Caritas Norge i Ukraina og Moldova.

TEKST: ANETTE SKOMSØY

Siden fullskalakrigen startet 24. februar 2022, har hovedstaden blitt ansett som trygg sammenlignet med byene som ligger lenger øst – Kharkiv, Kherson og Zaporizzja. Men dette har endret seg. Siden i sommer har byen blitt rammet av flere massive russiske angrep, med dødelig utfall og ødelagt infrastruktur som tok strømmen fra tusenvis av husstander.

Flyalarmen går daglig

Søvik beskriver sine første uker i jobben som bra, overveldende og fulle av inntrykk. Da sikter hun først og fremst til møte med partnerne, Caritas Ukraine og Caritas Spes Ukraine, og det humanitære arbeidet de gjør. Men også til at hun befinner seg i et land i krig.

– Flyalarmen går daglig, så jeg føler absolutt at jeg bor i en krig. Det som har tatt overraskende mye tid, har vært å forstå hva slags type trusler som finnes og å måtte lære om de ulike våpnene som brukes av fienden, slik som å skille mellom ulike typer missiler, droner, og strategiske bombefly. Men jeg angrer ikke på at jeg flyttet hit. I stedet føles det meningsfylt, sier Søvik.

Hun forteller at myndighetene og frivillige er flinke til å informere om mulige angrep og at hun leser meldingene de sender ut via Telegram for å holde seg oppdatert. De er alle på ukrainsk, et språk hun startet å lære seg for kun noen måneder siden.

De humanitære behovene er store i landsbyen Husarivka der Sergii er en av de som mottar støtte fra Caritas, blant annet til å kjøpe såkorn og vanningsystem for åkeren.

– Hver kveld i ni, ti-tiden vil man som regel ha en indikasjon på hvordan natten vil se ut. Og jeg har lært meg viktige ord og uttrykk som gjør det lettere å følge med på all informasjonen som deles. Meldes det om stor risiko for ballistiske angrep, er det bare å forberede seg på å søke tilflukt for natten, sier Søvik som har aktivert alle mulige varslinger på mobilen.

Erfarte angrep på nært hold

I tillegg til å følge med på meldinger, har hun gått til innkjøp av en oppblåsbar madrass til å ha i sitt faste tilfluktsrom. Selv om Søvik er godt forberedt på det meste, er det ikke alt hun kan

kontrollere, som at kroppen reagerer til lyden av en moped i Moldova, hvor hun befinner seg når vi snakkes på Teams. Etter noen uker har lyden av flyalarm satt seg i kroppen. Hun forteller også om en skremmende opplevelse:

– Forrige mandag var jeg på vei hjem fra treningsstudio på ettermiddagen. Da gikk flyalarmen og Telegram meldte om droner på vei mot hovedstaden. Været var overskyet og ga dårligere sikt for å oppdage droner, noe russerne utnytter. Etter noen sekunder hørte jeg lyden av at luftvernet var aktivert, etterfulgt av en stor eksplosjon i nærheten. Det var mest sannsynlig en drone som ble skutt ned, og det i mitt nye nabolag. Det var

Dette er er meldinger
Melissa Søvik ofte får.

Foto: Caritas Kharkiv

Melissa Søvik sammen med sine kolleger i Caritas Kharkiv som hun reiste sammen med til landsbyene nordøst i Ukraina.

ubehagelig å oppleve dette på så nært hold og å se at folk løp unna i frykt. Jeg kunne se frykten i blikket til en mann som løp forbi.

Søvik har bodd i både Mali og Nigeria, begge herjet av langvarige konflikter, men aldri i et land som angripes av et annet med avanserte luftvåpen.

– Det føltes naturlig for meg å bo på disse stedene når jeg har valgt det yrket jeg har, og jeg har lenge hatt lyst til å jobbe i Ukraina. Jeg har lært meg språket i noen måneder og fram til i sommer var jeg frivillig som flyktningguide for en ukrainsk kvinne. Hun syntet det var veldig rart at jeg ville flytte til Kyiv for å jobbe. I etterkant har hun sendt meg en melding for å høre om alt er bra og hvordan det egentlig går, sier Søvik.

Planlegger tur til fronten

Helt siden ungdommen har hun hatt et driv for å hjelpe andre mennesker og kjempe mot urettferdighet. Det startet med frivillig arbeid i hjembygda i ungdomsårene, i Latin-Amerika i studietiden, deretter med ansvar for bistand ved ambassadene i Mali og Nigeria, og nå skal hun på sin første humanitære feltreise i Øst-Ukraina. Som regional representant, er det Søviks oppgave å følge opp den humanitære responsen, som støttes av Nansen-programmet og gjennomføres av de to ukrainske Caritas-organisasjonene.

– Mye av arbeidet er forvaltning, prosjektoppfølgning og dialog med partnere, men jeg er også i jevnlig kontakt med donor og gir oppdateringer om

arbeidet vårt og situasjonen på bakken. Og det går mye tid til sikkerhetsvurderinger. Nå som vi skal nærme oss fronten, må det tas en rekke vurderinger. Alt fra hvor vi skal bo med hensyn til tilgang på bomberom og hvilke landsbyer og distribusjonspunkt som ikke ligger for nær kritisk infrastruktur, forteller Søvik. Hun skal besøke landsbyene utenfor byen Kharkiv.

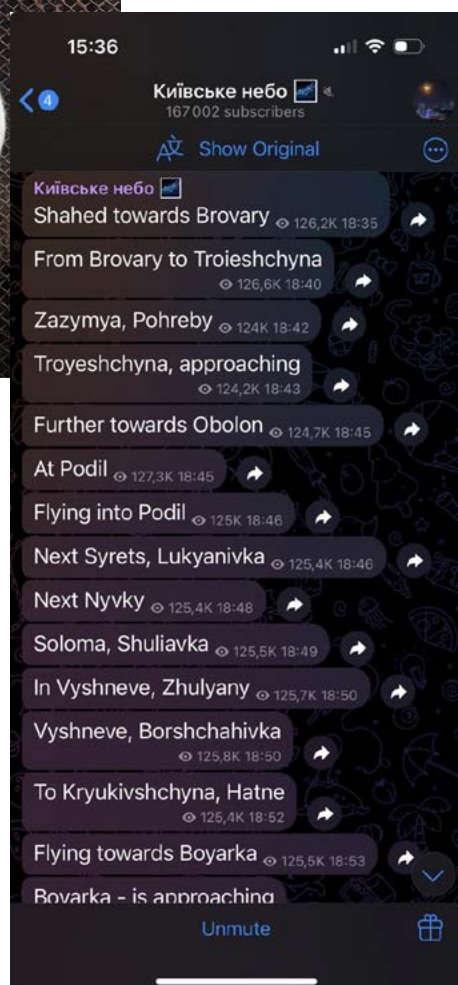
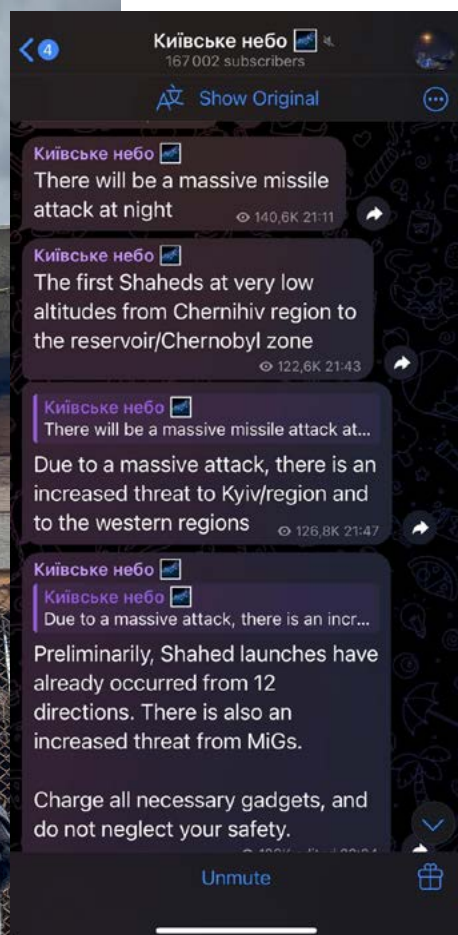
Sterke menneskemøter

Intervjuet foregår på Teams, og Søvik er på sin andre reise i Moldova der Caritas bistår ukrainske flyktninger og fattige moldovske husholdninger. Under det første besøket møtte hun Vitalii, en tidligere ukrainsk soldat. Han hadde en sterk historie som gjorde inntrykk.

– Til tross for at han har kjempet ved fronten og blitt varig skadet av det, blir han sett på som en desertør. For ham var sikkerheten til døtrene viktigst. Han dro til Moldova for å komme seg vekk fra krigen, men også barnas mor som har et alkoholproblem. Da jeg fortalte at jeg hadde flyttet til Kyiv, så han meg i øynene og ba meg passe på meg selv.

I Kyiv deler hun kontor med Caritas-kolleger fra Ukraina og andre europeiske land. De har tatt henne vel imot. Ukrainerne beskriver hun som stolte og lette å komme i snakk med:

– Det at jeg kan litt ukrainsk blir veldig godt mottatt, og de viser stor takknemlighet for at folk bosetter seg i landet for å bidra i gjenoppbygging. De er morsomme og har ofte galgenhumor. Det siste er nok også en overlevelsesstrategi, sier Søvik. 🍀

Veileder med empati og omtanke

På nasjonalt ankomstsenter i Råde er veiledere fra Caritas blant de første som nyankomne asylsøkere og flyktninger møter. – Vår viktigste oppgave er å gi dem trygghet før de legger frem sin sak overfor myndighetene, sier enhetsleder Joseph Ceville.

TEKST: ANETTE SKOMSØY

Siden juni 2023, har Caritas driftet veiledningstjenesten for nyankomne asylsøkere og flyktninger til Norge. Alle får tilbud om veiledning, som følger et fast opplegg og ofte gis på eget morsmål. Formålet er å sikre at asylsøkeren får tilstrekkelig informasjon for å kunne presentere sin sak på best mulig måte, at de får realorientert sin forventning til å få beskyttelse i Norge, og at de er godt forberedt til å gjennomføre asylintervjuet med UDI.

– Dette er det våre ansatte som sørger for. Flere av dem har selv kommet til Norge som asylsøkere og flyktninger. På eget morsmål, veileder de nå personer i samme situasjon, sier Ceville, som også har jobbet med flyktninger i Jordan i regi av FNs migrasjonsorganisasjon.

Til sammen har Caritas gjennomført 14 159 veiledninger siden vi overtok

ansvaret. Dette inkluderer også veiledning til enslige mindreårige asylsøkere på Mysebu, samt gruppeveiledninger. Bak tallene er det mennesker som har reist fra kriger, undertrykkelse eller andre årsaker.

– Som humanitær organisasjon har vi en nøytral rolle. Vi skal informere om rettigheter og plikter, samt hele asylprosessen fra A til Å. Fra ankomst til eventuelt bosetting eller retur, sier enhetslederen.

Mennesker på vent

Sammen med noen kolleger fra Oslo-kontoret, tok jeg turen til Råde i september. Å se mennesker som vandrer rundt i den store hallen gjorde

inntrykk. Det gjorde også mengden med telt og feltsenger, men også vegger med fargerike barnetegninger. Ved ett av teltene spiller en afrikansk familie kort, mens en eldre kvinne er på leting etter teposer. Utenfor er det lekeapparater for barn, og de som vil kan ta seg en tur ut av senteret. Men de må være tilbake innen klokken ti på kvelden.

– Her er vi del av et velorganisert system som utfyller hverandre. Først registrering og tuberkulosescreening, deretter veiledning hos oss før intervju med Politiet og UDI. Etter tre uker, flyttes de fleste til andre mottak, mens for noen ender oppholdet her. De sendes hjem igjen, forteller Ceville mens han viser oss rundt.

Denys Trufanov kom til Råde fra Ukraina for mer enn to og ett halvt år siden. Nå er han frivillig i ukrainsk veiledningstjeneste.

Foto: S. L. Mollstad/Caritas Norge

Trøster og informerer

De aller fleste som kommer til senteret i disse dager er ukrainere. Etter at Norge opphevet den kollektive beskyttelsen, er det ingen garanti at de får bli. Årsaken er som oftest at de først flyktet til et annet europeisk land. Andre får avslag fordi de kommer fra det UDI definerer som såkalte trygge områder i Ukraina.

– Etter snart fire år med krig, er det forståelig at noen vil til Norge. Det gjør sterkt inntrykk å se reaksjonen når realiteten synker inn. Noen gråter, mens andre blir sinte. Vi kan ikke gjøre annet enn å trøste og informere om det som skjer videre, sier Ceville. Han startet sin Caritas-karriere som frivillig på Ressurssenteret i Oslo.

Foto: Anette Skjomsøy

Enhetsleder Joseph Ceville startet som frivillig i Caritas, men er nå enhetsleder for veiledningstjenesten i Råde.

Foto: Anette Skjomsøy

Ansatte fra Oslo-kontoret vises rundt på senteret, der Caritas er del av et velorganisert system.

Fra Råde til Storgata

I likhet med Caritas-teamet på Råde, representerer de ansatte og frivillige på lavterskeltjenesten i Storgata 38 førstelinjen i Caritas.

– Hit kommer flyktninger og asylsøkere med midlertidig opphold eller endelig avslag. De trenger hjelp til det meste, skrive søknader og klager m.m. Vi informerer om rettigheter og plikter, og tilbyr ulike aktiviteter og møteplasser de kan være med på, sier fungerende enhetsleder Anita Hvam Michelsen.

Hun legger til at arbeidsinnvandrere fra EØS-land representerer flertallet av de som oppsøker senteret. Mange av dem har utfordringer med en arbeidsgiver og trenger rettshjelp. Det kan handle om trusler, uteblitt lønn, uverdige boforhold, usaklig oppsigelse, yrkesskader og lignende.

– Uten våre frivillige, hadde vi ikke klart å bistå så mange som vi gjør, på ulike språk. Mange av dem har selv kommet hit som flyktninger og asylsøkere. De gjør en fantastisk innsats.

Gjør noe meningsfylt

En av dem er ukrainske Denys Trufanov fra Kyiv som ankom Råde for over to og ett halvt år siden. Da forlot han jobben som prosjektleder i et internasjonalt IT-selskap. Etter fem dager, ble han bosatt i Porsgrunn, men flyttet videre til Oslo etter et par måneder. For å holde seg aktiv meldte han seg som frivillig for Caritas, der han er del av den ukrainske veiledningstjenesten. Samtidig lærer han seg norsk på Voksenopplæringen, og søker på jobber som kan være

Foto: Anette Skjomsøy

Fargerike tegninger fra barn og ungdom pryder flere av veggene på innsiden av ankomstsenteret på Råde.

aktuelle med hans bakgrunn.

Når vi møtes på Ressurssenteret i oktober, har han vært frivillig i ti måneder. Samtidig melder UDI om en økning i unge ukrainske menn som ankommer Råde. Mange av dem reiser for å unngå å bli sendt til fronten når de fyller 25 år.

– Pågangen er stor akkurat nå. Folk ringer eller sender melding via WhatsApp eller Teams. De har spørsmål om kollektiv beskyttelse, inn- og utreiseregler, tilbakekalling av kollektiv beskyttelse, problemer med dokumenter, bosetting av familier med alvorlige helseutfordringer og så videre. For å gi gode svar, må jeg holde meg

oppdatert på lovverket som stadig justeres, sier Denys.

I tillegg til å informere om rettigheter og plikter, må han forklare hva reglene innebærer.

– Det er viktig at de som ikke oppfyller kravene til kollektiv beskyttelse får beskjed om dette før de legger ut på reise.

Denys håper innsatsen som frivillig vil gjøre det enklere å få en relevant jobb. Det har flere av de frivillige i Caritas erfart. I mellomtiden gjør han noe han mener er viktig og meningsfylt. I tillegg lærer han mye om Norge. 🌸

«Barnelatteren reddet oss fra frykten»

Foto: Caritas Spes Ukraine

Inna fra Chernihiv i Ukraina gjemte seg i et mørkt bomberom under den katolske kirken i nabolaget sammen med sønnen Pavlyk og flere andre mødre og barn. Rundt dem falt bombene, og byen ristet. Noen gråt, andre ba.

Og så, midt i stillheten etter en eksplosjon, begynte tre år gamle Pavlyk å le.

– Med sin barnslige latter overdøvde han lyden fra eksplosjonene. Han forsto ikke hva som skjedde. Han hadde det bare gøy. Folk begynte å smile, og fokuset havnet på sønnen min og vekk fra frykten. Barnelatteren reddet oss fra det som skjedde på utsiden, forteller hun.

Inna og Pavlyk ble værende i hjembyen gjennom de første, harde månedene av krigen. Det var lite mat, ingen varme og mangel på rent vann.

Mange ganger måtte de løpe i dekning, sove på harde gulv, og vente i timevis på at flyalarmen skulle stilne.

To år senere var Pavlyk og Inna i Kyiv for å få medisinsk hjelp. Pavlyk var ofte syk, og hadde langvarige helseproblemer som ble verre mens de levde i kjellere uten strøm og varme. De var på venterommet på barnesykehuset Okhmatdyt da raketten traff bygget.

– Jeg husker alarmen, og så husker jeg ingenting før jeg våkner av at noen roper. Pavlyk lå ved siden av meg, heldigvis uskadd. Det lå glass over alt, og vi så mennesker dekket av blod. Vi slapp unna med blåmerker, men opplevelsen satte dype spor.

Etter dette ble Pavlyk stille. Han slet med talen og begynte å

stamme. Han ble redd for høye lyder og for mørket.

Gjennom Caritas fikk Inna og Pavlyk tilbud om et opphold i fjellene. To uker med psykologhjelp, fellesskap og ro. Her er det hverken farer eller bomberom. Her kan barn le og leke i trygge omgivelser.

Inna foreller at Pavlyk sier: – Mamma, det er ingen alarmer her. Han sover bedre. Og når han smiler, tenker hun på den natten i bomberommet. At latter kan redde liv.

Inna peker opp på et lite takvindu i rommet deres og sier: – Vi kaller det "vinduet til himmelen". Om kvelden ser vi opp og minner oss selv på at lyset finnes, også når alt virker mørkt. Barn som Pavlyk fortjener å vokse opp i fred. ❁

**Gi nød-
hjelp til jul**

**Vipps
til 91895**

Gavekonto: 8200.01.03433
(merk julegave)

Kjøkkenhager gir mer mat og håp

Foto: Caritas Uganda

flere år kjempet Alice, alenemor til fem barn, en daglig kamp for å forsørge familien sin. Uten økonomisk støtte fra barnas far, følte det ofte umulig å få nok mat på bordet og betale skolepenger.

– Før Caritas kom til landsbyen vår, var situasjonen min forferdelig. Noen dager hadde vi ikke råd til grønnsaker, og barna mine ble sendt hjem fra skolen fordi jeg ikke kunne betale skolepenger, forteller Alice.

Dette har nå endret seg. Gjennom Caritas, fikk Alice opplæring i kjøkkenhagebruk og klimasmart produksjon av kassava. Hun ble også introdusert for en lokal spare- og lånegruppe.

Utnytter plassen maksimalt

Kjøkkenhagen åpnet nye muligheter for Alice. I den lille bakgården hjemme, lærte hun å utnytte plassen maksimalt ved å dyrke grønnsaker i lokalt produserte hagesekker og bed. Hun fikk kunnskap i å forberede jorden med organisk kompost, bevare vann med jorddekke, gjenbruke husholdningsvann til vanning, og lage enkle organiske

plantevernmidler av aske og dyreurin.

– Med kunnskapen jeg har fått, trenger jeg ikke et stort jordstykke for å dyrke mat. Jeg høster grønnsaker til familien min, og det jeg har til overs, selger jeg til naboene, sier Alice.

Bedre og næringsrikt kosthold

Grønnsakene har også gitt familien et mye sunnere kosthold. Fra Caritas fikk Alice tre sekker med kassavastiklinger, som hun plantet på en åker med riktig avstand på 3x3 meter og jevn luking. For å pløye jorden, lånte hun 200 kroner fra spare- og lånegruppa. Etter innhøsting soltørket Alice 400 kilo kassava på en presenning, og lærte hvordan hun skulle håndtere rotgrønnsaken for å unngå forurensning og svinn. Kassavaen solgte hun for 4 kroner kiloen, og tjente totalt 1 400 kroner.

Sparer og låner ved behov

– Med pengene betalte jeg for barnas skolegang, og kjøpte seks sekker med sement for å forbedre huset mitt. For første gang ble ingen sendt hjem fra skolen på grunn av manglende betaling,

forteller Alice.

Den lokale spare- og lånegruppa har ca. 20–30 medlemmer fra lokalsamfunnet som møtes ukentlig. Hvert medlem kjøper «aksjer» til en fastsatt sum, som vanligvis ligger mellom 1 000 og 5 000 ugandiske shilling (omtrent 3 til 15 kr) per møte. Bidragene oppbevares i et låst pengeskrin med tre separate nøkler, som ulike medlemmer har ansvaret for. Det sikrer åpenhet og tillit.

Investerer i jordbruk

De oppsparte midlene danner et fond som medlemmene kan ta kortsiktige, lavrentelån fra – for å investere i jordbruk, starte små bedrifter, betale skolepenger eller håndtere nødsituasjoner. Lånene tilbakebetales med en liten rente, noe som gjør at fondet vokser. Etter ni til tolv måneder fordeles de oppsparte midlene og overskuddet ut til medlemmene, i forhold til hvor mye hver av dem har bidratt med. I tillegg får familiene en engangssum de kan bruke til større investeringer.

– Hvis jeg trenger et lån for å investere i hagen min, kan jeg få det med én gang, og jeg vet at sparepengene mine er trygge. Dette har gitt meg håp, sier Alice.

Hittil har hun spart 600 kroner, og planlegger å øke beløpet til å kjøpe en ku for 1 750 kroner, noe som vil sikre melk til barna. 🌱

Nytt fra Caritas

Følg oss på våre nettsider og i sosiale medier:

Foto: B. Varda/Caritas Norge

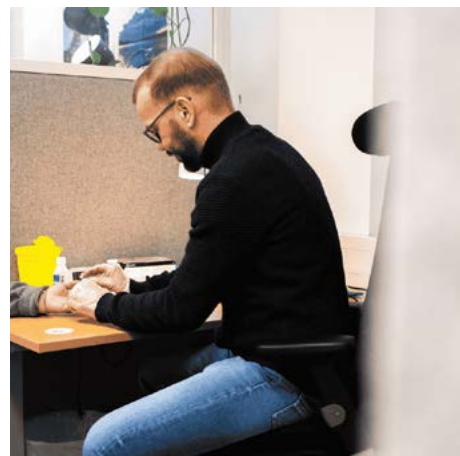
Caritas kan ta lønnstyveri til retten

Nylig fikk to av Caritas sine jurister bevilling som henholdsvis advokat og fagansvarlig for vårt rettshjelpsteam, Lejla Malaku Valsgaard som advokat og Maria Reiten Hindahl som advokatfullmektig. Det betyr at vi nå kan ta lønnstyverisaker til retten – ikke bare gi juridisk rådgivning. Dette er et viktig gjennombrudd i kampen mot arbeidslivskriminalitet. 🌸

Bidrar til testing og bevisstgjøring av hepatitt B

På verdensbasis lever over 250 millioner mennesker med kronisk hepatitt B. De aller fleste vet ikke at de er smittet. Derfor har vi sammen med helsepersonell fra Oslo universitetssykehus, gitt innvandrere fra høyrisikoland muligheten til å teste seg siden 2023.

– For oss har dette samarbeidet vært både nyttig og inspirerende. Caritas har en helt annen mulighet til å nå ut til innvandergrupper enn det vi har på sykehusene. Vi er imponert over den entusiasmen vi har møtt hos de frivillige hos Caritas, sier overlegene og hepatitt forskerne Asgeir Johannessen og Dag Henrik Reikvam ved Oslo Universitetssykehus. 🌸

S.I. Mollstad/Caritas Norge

Caritas-søndag

29. september ble Caritas-søndag markert i katolske menigheter over hele Norge. Dette var en fin dag hvor Kirken står sammen i nestekjærlighet og solidaritet med dem som lider mest av utenforskap, fattigdom og sult. Ansatte i Caritas Norge deltok på messer og stod på stand i St. Joseph (Oslo), St. Hallvard (Oslo), St. Olav (Trondheim) og St. Svithun (Stavanger). Tusen takk til menigheter og enkeltpersoner for støtte! 🌸

Foto: Caritas Norge

Fredsplan for Gaza gir håp

Caritas Norge er lettet og håpefulle etter meldingen om våpenhvileavtalen. Etter to år med intens krigføring, gir våpenhvilen og fredsplanen et etterlengtet pusterom for sivile på begge sider, særlig for innbyggerne i Gaza.

Våre lokale partnere i Caritas Jerusalem har arbeidet under stadig mer forferdelige forhold i Gaza gjennom hele krigen. De har mistet flere av sine ansatte, og de har alle opplevd fordrivelser og fått føle mangelen på mat på kroppen.

Fra Caritas Jerusalem meldes det nå om stor glede blant kolleger i Gaza. 🌸

Caritas Jerusalem

Er det håp f i Det hellige

For verdens kristne er håp og advent to ord som går hånd i hånd. Julen feirer at håpet kom til verden i form av et barn, født i en stall. Om noen få år vil kristne over hele verden feire at det er gått 2000 år siden en rekke andre sentrale begivenheter i evangeliene skal ha funnet sted. Kristi død og gjenoppstandelse, himmelfarten og pinsemirakelet vil alle feires i 2033.

TEKST OG FOTO: HANS OLAV ARNESEN

Disse 2000-årsjubileene vil ganske sikkert også finne sted i landet hvor de fant sted, dagens Israel og Palestina. Hvorvidt det vil være noen innfødte kristne igjen i Det hellige land, er mindre sikkert.

Stor forskjell på forholdene for kristne i Israel og Palestina

Selv om alle kristne i Det hellige land har det utfordrende om dagen, er det stor forskjell på forholdene de lever under. De kristne som lever innenfor de gamle israelske grensene fra før krigen i 1967, den såkalte grønne linjen, har det vesentlig bedre enn kristne som bor i de okkuperte områdene.

Kristne med israelsk statsborgerskap i

Generalsekretær
Ingrid Rosendorf
Joys i samtale med
kardinal Pizzaballa.

For de kristne i land?

Israel har inntil nylig vært jevnt over fornøyd med tilværelsen, ifølge tidligere års meningsmålinger. Faktisk har de også vokst i antall. De fleste av disse er palestinske kristne, mens den nest største gruppen består av russiske migranter. Det er i dag om lag 180 000 kristne i Israel.

De kristne i Israel gjør det meget godt på skolen og mange av dem får seg høyere utdanning. Som følge av dette, har de også klart seg relativt godt.

De siste par årene har det skjedd en endring i israelske kristnes syn på samfunnet de lever i, og mange ønsker seg nå bort. En undersøkelse i 2024 viser at hele 37 % av israelske kristne har tenkt på å forlate landet. Ser man på kristne under 30 år, er tallene enda dystre. Nesten halvparten (48 %) har vurdert å reise fra kristendommens fødested.

Kristne på Vestbredden

På Vestbredden finner man mange kjente stedsnavn fra evangeliene. Blant disse Bethlehem, Jesu fødeby. I 1948 hadde byen et overveldende kristent flertall, om lag 85 %. I dag er 10-12 % av byens befolkning kristne.

Noe mindre kjent er landsbyen Taibe, kjent fra Johannesevangeliet som Efraim. Ifølge Skriften søkte Jesus ly i denne landsbyen før han ankom Jerusalem, hvor han ble korsfestet. Tabeyh er fremdeles en kristen landsby,

den siste av sitt slag i både Israel og de okkuperte områdene.

Det er noe tosidig over Taibe. På den ene siden yrer landsbyen med ca. 1300 innbyggere av aktivitet. Her finner man skole, klinikk, radiostasjon og apotek, støttet av Caritas-nettverket. Det finnes også industri i form av et bryggeri som eksporterer øl til store deler av verden. På den andre siden opplever landsbyen de samme utfordringene som andre palestiniere i de okkuperte områdene. Sterkt begrenset mobilitet og et vedvarende press fra nybyggere.

Innbyggerne har lenge vært klar over at nybyggerne ønsker å presse dem ut. Den første bosettingen, Rominin, ble etablert alt i 1977 på land konfiskert fra Taibe. I 2013 tok nybyggere seg inn i landsbyen og plantet det israelske flagget der. Antallet bosettinger har økt vesentlig de siste årene og landsbyen er nå i praksis omringet.

Juli 2025 var den verste måneden på lang tid for innbyggerne i Taibe med en rekke angrep. De er blitt utsatt for fysiske angrep, trakassering, vandalisme og ildspåsettelse. Dette har vakt internasjonal fordømmelse, selv fra trofaste Israel-støttespillere på den amerikanske høyresiden.

Det er stor grunn til bekymring. I fjor godkjente israelske myndigheter annekteringen av mer palestinsk land enn på mer enn 30 år, siden Oslo-

>>

Caritas Jerusalem

>> avtalen i 1993. Åkre som palestinere ikke kan dyrke, fordi de ikke kan komme seg dit som følge av kontrollposter eller fordi nybyggerangrep driver dem unna, blir erklært statlig eiendom, og deretter overtatt av nybyggere.

Caritas Norge støtter prosjekter som tar sikte på å vedlikeholde disse eiendommene, slik at det de kan forbli i eiernes hender. Caritas Jerusalem har samarbeidspartnere som hjelper til i kampen om jord som utspiller seg i det israelske rettsvesenet. De siste årene er den kampen blitt vanskelig, på grensen til håpløs.

Kristne i Øst-Jerusalem

De kristne i Øst-Jerusalem er på noen måter bedre stilt. Selv om de ikke er israelske statsborgere, har de såkalt permanent oppholdstillatelse, som gjør det mulig for dem å reise fritt og jobbe i Israel. De har også tilgang til sosiale tjenester og kan stemme ved lokalvalg, men statusen deres er skjør. Gifter de seg, får ikke ektemaken, og ikke nødvendigvis heller barna deres, samme status. Og oppholder de seg for lenge borte fra Øst-Jerusalem, kan de miste oppholdstillatelsen.

Volden har økt i Øst-Jerusalem, det har også trakasseringen av synlige kristne, særlig prester, munk og nonner.

Spytting er vanligst, men det har også vært fysiske angrep. Kristne bygninger er blitt vandalisert.

Mange kristne har forlatt Vestbredden og Øst-Jerusalem. Årsakene er mange, men en vesentlig grunn til at så mange kristne drar er enkel: fordi de kan. Ettersom kristne palestinere er relativt ressurssterke, og fordi mange har utdanning, er det enklere for dem å migrere til andre land, fortrinnsvis i Vesten.

Gaza

Den kristne befolkningen på Gaza har krympet betraktelig siden Hamas vant valget i 2006 og overtok makten for så å aldri mer gi den fra seg. De kristne reiste altså fra det islamistiske regimet lenge før den nåværende krigen mot Israel brøt ut. Det var om lag 1300 kristne igjen på Gaza før krigen, nå er det om lag 600 igjen. Mange av dem ønsker å reise så snart muligheten byr seg.

Krigens ødeleggelser er enorme. Mer enn 80 % av bygningsmassen er ødelagt. Det er vesentlig mer enn skadene forårsaket av brannbombingen av Dresden i 1945 (56 %). Kirkene er ikke blitt spart.

Den første kirken som ble rammet var den ortodokse St. Porphyrios kirke den 19. oktober 2023. Et luftangrep drepte 18 mennesker som hadde søkt tilflukt i kirken og såret mange andre. En Caritas-ansatt, og hennes familie, var blant de drepte.

Den katolske kirken, Den hellige familie, ble truffet i juli i år. Fire mennesker ble drept, og mange, inkludert sognepresten, ble skadet. Den latinske patriarken i Jerusalem, Pierbattista Pizzaballa, og den ortodokse patriarken Theophilos III, besøkte Gaza etter sommerens angrep. ✝

” «Kristus er ikke fraværende i Gaza. Han er der – korsfestet i de sårede, begravet under ruinene, og likevel til stede i hver barmhjertighetshandling, hvert lys i mørket, hver hånd som strekkes ut til de lidende.»

Kardinal Pizzaballa

Ny begynnelse

AV SR. KATARINA PAJCHEL

Foto: Carve og privat

Adventstiden faller på den mørkeste tiden av året. Samtidig markerer advent en ny begynnelse, et nytt liturgisk år. I første lesning på første søndag i advent hører vi om profeten Jesajas syn. Alle folkeslag skal strømme til Guds tempel og si: «Kom, la oss gå opp til Herrens fjell, til Jakobs Guds hus, så han kan lære oss sine veier, og vi kan ferdes på hans stier!» Folkeslag «skal smi sine sverd om til plogskjær og spydene til vingårds-kniver. Folk skal ikke mer løfte sverd mot folk og ikke lenger lære å føre krig.» (Jesaja 2,1–5).

Profeten Jesaja bringer et budskap om håp og fred. Når vår verden preges av krig og uro, er lengselen etter fred og forsoning høyst reel og dyptfølt. Caritas som er til stede i så å

si alle rammede områder viser oss våre brødre og søstres liv og hverdag bak alle nyhetsoppslag. Også i dag oppfordres vi til å tro på og bidra til Kirkens profetiske nærvær og stemme.

Profeten Jesaja blir vårt følge gjennom adventssøndagene. Andre søndag hører vi de løfterike ord om kvisten fra Isais stubb, Herrens ånd skal være over

ham, og han skal «dømme småkårsfolk med rettferd».

Også hele naturens orden skal gjenopprettes og «ulven bo sammen med lammet» (Jesaja 11,1–10).

Tredje søndag i advent kalles «Gaudete-søndag» etter inngangsverset «Gled dere i Herren, atter sier jeg: Gled dere, for Herren er nær.» (Filipperbrevet 4,4–5). Jesaja forteller om en stor glede som venter, ja selv «ørken og villmark

skal glede seg». «Vær frimodige, vær ikke redde!» sier han, for Gud «kommer selv og frelser dere». Da skal «blindes øyne åpnes og døves ører lukkes opp» (Jesaja 35,1–6a.10). I evangeliet gir Jesus seg til kjenne nettopp gjennom denne helbredelse, gjenopprettelse og glede, som selve oppfyllelsen av profetiene og Guds løfte.

Til sist, fjerde søndag hører vi Jesajas ord om det store tegn «en jomfru skal bli med barn; hun skal føde en sønn og gi ham navnet Emmanuel» (Jesaja 7,10–14) Se, en jomfru skal bli med barn). Navnet oversettes «Gud med oss» og forstås som løfte om Guds nærvær. Navnet blir konkret virkelighet i personen Jesus, når han fødes i enkle kår. Fra da er Gud kommet til oss, Han har tatt på seg vår menneskelighet og gått inn i denne lidende og splittede verden for å bringe forsoning og samle alle folkeslag. Derfor lever vi i glede og håp. ✚

Gi nødhjelp til jul

Akkurat nå lider mennesker
i Gaza, Ukraina og Sudan.

Med din støtte er vi til stede
før, under og etter kriser.

DIN julegave redder liv,
og bidrar til at barn og
familier får mat, hus-
rom og annen hjelp.

Tusen takk!

Vipps til
91895

Caritas
Norge